

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง การขอให้พิจารณาใหม่ กรณีข้อกฎหมายที่เป็นเหตุให้ถูกสั่งให้ออกจากราชการ
เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญในทางที่เป็นประโยชน์ต่อผู้รับคำสั่ง*

สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๐๙.๒๔๒/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า

๑. สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๕๐๒/๑๒๙๙ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แจ้งว่า ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์การกำหนดข้อจำกัดในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมาย ตามที่สำนักงาน ป.ย.ป. เสนอ และให้ส่วนราชการนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปตรวจสอบกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบแล้วปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ดังกล่าว โดยในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๔๗ พร้อมทั้งส่งแนวทางการปรับปรุงแก้ไขกฎ ก.ตร. ดังกล่าว เพื่อให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรี

๒. สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เสนอคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) พิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๖๖ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕ โดยได้แก้ไขเพิ่มเติมเงื่อนไขในการสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการในกรณีเป็นบุคคลล้มละลาย จากเดิมที่กำหนดให้สั่งได้เมื่อเป็นผู้ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย แก้ไขเป็นให้สั่งได้เมื่อเป็นผู้ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลายทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย โดยคณะอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ (อ.ก.ตร. กฎหมาย) ในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ ได้มีมติเห็นชอบร่างกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอ รวมทั้งเห็นควรให้กำหนดบทเฉพาะกาลไว้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย และไม่เกิดปัญหาในการตีความว่า การแก้ไขหลักการเรื่องการสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ จะสามารถนำหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่มาใช้กับข้าราชการตำรวจที่ศาลได้มีคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายก่อนวันที่ร่างกฎ ก.ตร. นี้ มีผลใช้บังคับ และข้าราชการตำรวจที่อยู่ระหว่างการดำเนินการสั่งให้ออกจากราชการก่อนมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎ ก.ตร. ดังกล่าวได้หรือไม่ เพียงใด หากเห็นว่าการแก้ไขจะเป็นไปตามหลักทั่วไปที่ว่า “ถ้ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิด ให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิดไม่ว่าในทางใด เว้นแต่คดีถึงที่สุดแล้ว” ตามมาตรา ๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ย่อมสามารถนำลักษณะ

*ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๑๑/๑๕๕ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๘ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ต้องห้ามของข้าราชการตำรวจที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนที่เป็นคุณมาใช้กับข้าราชการตำรวจดังกล่าวได้ จึงกำหนดบทเฉพาะกาลเป็นความในข้อ ๓ แห่งร่างกฎ ก.ตร. ดังกล่าว และ ก.ตร. ได้มีมติเห็นชอบร่างกฎ ก.ตร. นี้ด้วยแล้ว

๓. ปัจจุบันได้มีการประกาศใช้กฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ โดยให้ยกเลิกความใน (๑) ของข้อ ๔ แห่งกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจฯ ซึ่งกำหนดว่า “(๑) เป็นผู้ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย” และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(๑) เป็นผู้ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลายทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย” รวมทั้งมีบทเฉพาะกาลในข้อ ๓ กำหนดว่า “การใดอยู่ระหว่างการดำเนินการตามกฎหมาย ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๖๖ ก่อนวันที่กฎ ก.ตร. นี้มีผลใช้บังคับ การดำเนินการต่อไปสำหรับการนั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ตร. นี้”

๔. ต่อมา ตำรวจภูธรภาค ๑ มีหนังสือขอหารือสำนักงานกำลังพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรณีดาบตำรวจ ย. อดีตข้าราชการตำรวจซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการตามคำสั่งตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ ที่ ๑๑๒/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๗ เนื่องจากศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย (ไม่ใช่กรณีทุจริต) มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๗ อุทธรณ์คำสั่งทางปกครองใหม่และขอกลับเข้ารับราชการ โดยอ้างกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ ๒)ฯ ว่า กรณีที่ศาลล้มละลายพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายโดยไม่ใช่กรณีทุจริต รวมทั้งไม่ได้เกิดจากการกระทำของตนเอง แต่เป็นกรณีที่เป็นผู้ค้ำประกันนั้น เข้าเงื่อนไขกรณีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายเปลี่ยนแปลงไปอันเป็นสาระสำคัญต่อการที่จะได้รับการพิจารณาใหม่ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๕. ทั้งนี้ ดาบตำรวจ ย. ได้เคยมีหนังสือลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ร้องขอให้พิจารณาคำสั่งทางปกครองใหม่โดยอ้างกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ ๒)ฯ ซึ่งตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ แจ้งให้ดาบตำรวจ ย. ทราบว่า กฎ ก.ตร. ดังกล่าว ไม่ได้บัญญัติให้มีผลย้อนหลังอันเป็นเหตุให้ได้รับประโยชน์ตามที่กล่าวอ้าง และขอยืนยันตามคำสั่งเดิมทุกประการ แต่ดาบตำรวจ ย. ไม่เห็นพ้องด้วย จึงได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งทางปกครองร้องขอให้พิจารณาในเรื่องดังกล่าวใหม่อีกครั้ง ซึ่งตำรวจภูธรภาค ๑ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีของดาบตำรวจ ย. เข้าเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ จึงควรที่จะได้รับประโยชน์ในเรื่องนี้

๖. สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีของดาบตำรวจ ย. ที่ร้องขอให้พิจารณาคำสั่งทางปกครองใหม่ โดยอ้างว่าเมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจฯ จึงเข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เป็นกรณีที่มีกฎหมายใหม่และทำให้หากมีกฎหมายนี้ในขณะที่ยื่นคำสั่งทางปกครองแล้วจะทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไป หรือจะไม่มีคำสั่งทางปกครองนี้เกิดขึ้นแต่เนื่องจากกฎ ก.ตร. ที่แก้ไขใหม่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป คือ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ โดยข้อ ๓ กำหนดบทเฉพาะกาลให้นำกฎที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นมาใช้กับผู้ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการตามกฎหมายเดิมและยังไม่มีกรณียุติคำสั่งทางปกครองแล้วเสร็จเท่านั้น ไม่ได้กำหนดให้นำมาใช้กับผู้ที่ยื่นคำร้องจากราชการไปแล้วและคำสั่งทางปกครองนั้นชอบด้วย

กฎหมายแล้ว ซึ่งกรณีของดาบตำรวจ ย. นั้นได้ออกจากราชการไปแล้ว และคำสั่งทางปกครองนั้นชอบด้วยกฎหมายแล้ว ดังนั้น กรณีที่ดาบตำรวจ ย. ร้องขอให้พิจารณาคำสั่งทางปกครองใหม่โดยอ้างว่า กฎ ก.ตร. ที่แก้ไขใหม่เข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๕๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ นั้น จึงไม่เข้ากรณีที่จะรับคำขอให้พิจารณาใหม่ตามมาตราดังกล่าวได้

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความรอบคอบ จึงขอหารือต่อคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองว่า ความเห็นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติถูกต้องและเป็นไปตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ดาบตำรวจ ย. ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ ที่ ๑๑๒/๒๕๖๗ เรื่อง ให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเพราะขาดคุณสมบัติของการเป็นข้าราชการตำรวจ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๗ ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๑๔๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ขณะนี้จึงพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์แล้ว

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพิจารณาข้อหารือของสำนักงานตำรวจแห่งชาติประกอบกับข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังกล่าวแล้ว มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่า กรณีข้าราชการตำรวจซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการเนื่องจากเป็นผู้ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย (ไม่ใช่กรณีทุจริต) มีคำขอให้พิจารณาใหม่ โดยอ้างกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗ นั้น เข้ากรณีมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่กรณี อันเป็นเหตุให้ขอพิจารณาใหม่ตามมาตรา ๕๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔ หรือไม่ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติชอบที่จะรับคำขอพิจารณาใหม่ไว้พิจารณาหรือไม่ เห็นว่า โดยที่คำสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเพราะเหตุขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๑๓๖ (๓)^๒ ของผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕^๓

^๒มาตรา ๑๓๖ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๕ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ แต่ในการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน นอกจากให้ทำได้ในกรณีที่ระบุไว้ในมาตราอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือในกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว ให้ทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้ด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) เมื่อข้าราชการตำรวจผู้ใดขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๗๑ (๑) หรือ (๔) หรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓มาตรา ๑๐๕ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการตำรวจในส่วนราชการหรือหน่วยงานใดในสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งใดไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้บังคับบัญชาดังต่อไปนี้สั่งให้ข้าราชการตำรวจซึ่งเห็นสมควรรักษาราชการแทนในตำแหน่งนั้นได้

(๑) นายกรัฐมนตรี สำหรับตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำหรับตำแหน่งตั้งแต่รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจแห่งชาติ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมา

(มีต่อหน้าถัดไป)

แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของข้าราชการตำรวจผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๓๓ (๔)^๔ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามบทนิยามคำว่า “คำสั่งทางปกครอง” ในมาตรา ๕^๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ และกฎ ก.ตร. ดังกล่าวมิได้บัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขอให้พิจารณาคำสั่งใหม่ไว้โดยเฉพาะ จึงต้องนำหลักเกณฑ์ในกฎหมายกลางตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ มาใช้บังคับตามมาตรา ๓^๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ทั้งนี้ การขอให้พิจารณาใหม่ตามมาตรา ๕๔^๗

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๓)

(๓) ผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่า สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในส่วนราชการนั้น

(๔) ผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่า สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในส่วนราชการนั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๑๓๓ ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเมื่อ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๗๕ มาตรา ๑๓๑ มาตรา ๑๓๔ มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ หรือมาตรา ๑๓๙

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

(๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖มาตรา ๓ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายใดกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเรื่องใดไว้โดยเฉพาะและมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งที่กำหนดในกฎหมาย

^๗มาตรา ๕๔ เมื่อคู่กรณีมีคำขอ เจ้าหน้าที่อาจเพิกถอนหรือแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งทางปกครองที่พ้นกำหนดอุทธรณ์ตามส่วนที่ ๕ ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) มีพยานหลักฐานใหม่ อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ

(๒) คู่กรณีที่แท้จริงมิได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองหรือได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาครั้งก่อนแล้วแต่ถูกตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง

(๓) เจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจที่จะทำคำสั่งทางปกครองในเรื่องนั้น

(มีต่อหน้าถัดไป)

แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้รับคำสั่งทางปกครองใช้สิทธิในการขอทบทวนกระบวนการพิจารณาที่เสร็จสิ้นไปแล้วบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายใหม่ โดยจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๕๔ ดังกล่าวด้วย สำหรับการขอให้พิจารณาใหม่โดยอ้างเหตุที่ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไปตามมาตรา ๕๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ มาตราดังกล่าวได้กำหนดเงื่อนไขในการพิจารณาไว้สองประการ กล่าวคือ จะต้องเป็นกรณีที่คำสั่งทางปกครองได้ออกโดยอาศัยข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายนั้น และจะต้องปรากฏในเวลาต่อมาว่าข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่คู่กรณีที่ยื่นขอให้พิจารณาใหม่ ซึ่งจะต้องเป็นกรณีถึงขนาดที่หากเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองใช้ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายใหม่นั้นมาพิจารณาแล้ว อาจมีผลให้เพิกถอนหรือแก้ไขคำสั่งทางปกครองนั้น ตามนัยความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในเรื่องเสร็จที่ ๒๗๑/๒๕๖๑^๔ เรื่องเสร็จที่ ๑๔๙๐-๑๔๙๑/๒๕๖๔^๕ และเรื่องเสร็จที่ ๑๓๖๑/๒๕๖๕^๖

เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ดาบตำรวจ ย. ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ ที่ ๑๑๒/๒๕๖๗ เรื่อง ให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเพราะขาดคุณสมบัติของการเป็นข้าราชการตำรวจ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๗ และขณะนี้พ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์แล้ว ประกอบกับดาบตำรวจ ย. ซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการเนื่องจากเป็นผู้ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย (ไม่ใช่กรณีทุจริต) ได้มีคำขอให้พิจารณาใหม่โดยอ้างกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ ๒)ฯ ซึ่งได้มีการแก้ไขคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจตามข้อ ๔ (๑)^๗ แห่งกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจฯ จาก “เป็นผู้ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุด

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๗)

(๔) ถ้าคำสั่งทางปกครองได้ออกโดยอาศัยข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายใดและต่อมาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่คู่กรณี

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) หรือ (๓) ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคู่กรณีไม่อาจทราบถึงเหตุนั้นในการพิจารณาครั้งที่แล้วมาก่อนโดยไม่ใช้ความผิดของผู้ยื่น

การยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่ต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่ผู้ยื่นได้รู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาใหม่ได้

^๔บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การนำแนวคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดมาใช้ในการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองโดยเจ้าหน้าที่และการขอให้พิจารณาใหม่ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๑/๖ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

^๕บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การพิจารณาคำขอให้พิจารณาใหม่ กรณีคำสั่งลงโทษทางวินัยพนักงานเทศบาลตามมติชี้มูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าไม่มีพยานหลักฐานว่าพนักงานเทศบาลกระทำการทุจริต ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๑๑/๑๑๒ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๖บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การขอให้พิจารณาใหม่ กรณีคำสั่งลงโทษทางวินัยพนักงานส่วนตำบลตามมติชี้มูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๑๑/๒๕๕ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๗ข้อ ๔ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการตามมาตรา ๑๓๖ (๓) ให้สั่งได้เมื่อปรากฏว่าข้าราชการตำรวจผู้นั้นขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย

ให้เป็นบุคคลล้มละลาย” เป็น “เป็นผู้ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย” เมื่อคำสั่งให้ดาบตำรวจ ย. ออกจากราชการเป็นคำสั่งทางปกครอง ที่ออกโดยอาศัยข้อกฎหมายก่อนที่จะมีการแก้ไข โดยปรากฏในเวลาต่อมาว่าข้อกฎหมายดังกล่าว ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่ดาบตำรวจ ย. เนื่องจาก หากเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองได้ใช้ข้อกฎหมายที่แก้ไขใหม่นี้มาพิจารณา อาจมีผลให้ต้องเพิกถอน หรือแก้ไขคำสั่งให้ออกจากการดังกล่าว เพราะดาบตำรวจ ย. ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุด ให้เป็นบุคคลล้มละลายเท่านั้น ไม่ใช่เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต และแม้ว่าข้อ ๓^{๑๒} แห่งกฎ ก.ตร. ว่าด้วย คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ ๒)ฯ จะกำหนดให้นำกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ ๒)ฯ มาใช้บังคับแก่ การใดที่อยู่ระหว่างดำเนินการตามกฎหมาย ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นการรองรับการดำเนินการตามกฎหมาย ก.ตร. ฉบับเดิม ให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ตามกฎ ก.ตร. ฉบับใหม่ เพื่อให้มีความต่อเนื่องในการดำเนินการ และเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการตีความว่าจะต้องดำเนินการตามกฎหมาย ก.ตร. ฉบับใดต่อไปก็ตาม แต่ไม่ได้กำหนดห้ามไม่ให้นำความในกฎ ก.ตร. ฉบับใหม่ไปใช้บังคับแก่กรณีที่มีคำสั่งให้ข้าราชการ ตำรวจออกจากราชการไปแล้วโดยเหตุที่เป็นบุคคลล้มละลาย (ไม่ใช่กรณีทุจริต) ตามความในกฎ ก.ตร. ฉบับเดิม ประกอบกับพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ มิได้บัญญัติหลักเกณฑ์ในการขอให้พิจารณาใหม่ ไว้โดยเฉพาะ จึงต้องนำหลักเกณฑ์ในกฎหมายกลางตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ มาใช้บังคับ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๓^{๑๓} แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ดังนั้น จึงนำ ความในข้อ ๔ (๑)^{๑๔} ที่แก้ไขใหม่ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการตำรวจซึ่งถูกสั่งให้ออกจากการเนื่องจาก เป็นผู้ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย (ไม่ใช่กรณีทุจริต) ตามความใน กฎ ก.ตร. ฉบับเดิมได้ ซึ่งจะสอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ ๒)ฯ รวมทั้งที่มา เหตุผล และความจำเป็น ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาค้างกัก ในการดำรงตำแหน่งหรือการประกอบอาชีพของบุคคลล้มละลายในกฎหมายอันมีผลเป็นการจำกัด สิทธิและเสรีภาพของประชาชน เป็นอุปสรรคในการประกอบอาชีพ และทำให้สูญเสียทรัพยากรบุคคล ที่สำคัญด้วย

นอกจากนี้ เมื่อกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็น ข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ ๒)ฯ มีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ การที่ดาบตำรวจ ย. ได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ถึงผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการผู้ออกคำสั่ง ให้ออกจากการ ร้องขอให้พิจารณาคำสั่งให้ออกจากการใหม่ จึงเป็นการยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่

^{๑๒}ข้อ ๓ การใดอยู่ระหว่างดำเนินการตามกฎหมาย ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ของการเป็นข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๖๖ ก่อนวันที่กฎ ก.ตร. นี้มีผลใช้บังคับ การดำเนินการต่อไปสำหรับกรณีนั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ตร. นี้

^{๑๓}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น

^{๑๔}ข้อ ๔ การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากการตามกฎหมายมาตรา ๑๓๖ (๓) ให้ใช้ได้เมื่อปรากฏว่า ข้าราชการตำรวจผู้นั้นขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ตามกฎหมายว่าด้วย ล้มละลาย

ภายในเก้าสิบวันนับแต่ได้รู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาใหม่ได้ ตามมาตรา ๕๔^{๑๕} วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ต่อมา ตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ แจ้งให้ดาบตำรวจ ย. ทราบว่า ขอยืนยันตามคำสั่งเดิม ทุกประการ อันมีผลเป็นการปฏิเสธไม่รับคำขอให้พิจารณาใหม่และเป็นคำสั่งทางปกครองด้วย ซึ่งตำรวจภูธร จังหวัดสมุทรปราการมีหน้าที่ต้องแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๐^{๑๖} แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครองฯ ให้ดาบตำรวจ ย. ทราบด้วย ทั้งนี้ ตามนัยความเห็นที่คณะกรรมการวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครองได้วินิจฉัยไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๗๙๘/๒๕๕๑^{๑๗} แต่เนื่องจากหนังสือแจ้งผล การพิจารณาดังกล่าวระบุเพียงว่า หากไม่เห็นพ้องด้วย ขอให้ใช้สิทธิขอความเป็นธรรมในเรื่องนี้ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามช่องทางที่กฎหมายระบุไว้ต่อไป ซึ่งถือไม่ได้ว่าเป็นการแจ้งสิทธิในการ อุทธรณ์โดยชอบตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง ที่ให้ระบุนกรณีที่อาจอุทธรณ์และระยะเวลาสำหรับการ อุทธรณ์ไว้ในคำสั่งทางปกครองด้วย กรณีจึงมีผลให้ระยะเวลาในการใช้สิทธิอุทธรณ์เริ่มนับใหม่ ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งหลักเกณฑ์การอุทธรณ์ หากไม่มีการแจ้งใหม่และระยะเวลาดังกล่าวมีระยะเวลา สั้นกว่าหนึ่งปีให้ขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง ดังนั้น เมื่อดาบตำรวจ ย. ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๗ อุทธรณ์คำสั่งทางปกครองใหม่ เนื่องจากไม่เห็นด้วยกับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นการใช้ สิทธิอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองภายในกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์หนึ่งปีที่ขยายออกไป จึงเป็นกรณีที่ ดาบตำรวจ ย. ได้มีคำขอให้พิจารณาใหม่ และได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาใหม่ภายใน กำหนดระยะเวลาตามกฎหมายแล้ว โดยเมื่อผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการซึ่งเป็น เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งให้ออกจากราชการได้รับอุทธรณ์ดังกล่าวแล้ว จะต้องพิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้ง ผู้อุทธรณ์โดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์ หากไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์ และเมื่อตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการเป็นกองบังคับการ ขึ้นตรงต่อตำรวจภูธรภาค ๑ ซึ่งเป็นกองบัญชาการตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๗ ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ในกรณีนี้จึงเป็นผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค ๑ โดยผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ จะต้องพิจารณาคำอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานจากผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ แต่หากมีเหตุจำเป็นไม่อาจ พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลานั้น ให้ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ มีหนังสือแจ้งผู้อุทธรณ์ ทราบก่อนครบกำหนดเวลา โดยให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน

^{๑๕}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

^{๑๖}มาตรา ๔๐ คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ให้ระบุนกรณีที่อาจอุทธรณ์ หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้ง เริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง แต่ถ้าไม่มีการแจ้งใหม่และระยะเวลาดังกล่าวมีระยะเวลา สั้นกว่าหนึ่งปี ให้ขยายเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่รับคำสั่งทางปกครอง

^{๑๗}บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง ทหาหรือปัญหาข้อกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ (กรณีผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครอง และแจ้งผลการขอให้พิจารณาใหม่) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๕/๑๑๔๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

นับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๕^{๑๘} แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ประกอบกับข้อ ๒ (๒)^{๑๙} แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และในกรณีที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการหรือผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของดาบตำรวจ ย. บุคคลทั้งสองในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองหรือผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์อาจพิจารณาเพิกถอนคำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาใหม่ไว้พิจารณาตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และพิจารณาคำขอให้พิจารณาใหม่ต่อไป

ด้วยเหตุผลตามที่กล่าวมา กรณีข้าราชการตำรวจซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการเนื่องจากเป็นผู้ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย (ไม่ใช่กรณีทุจริต) มีคำขอให้พิจารณาใหม่ โดยอ้างกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ ๒)ฯ จึงเข้ากรณีมีข้อกฎหมายเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่คู่กรณี อันเป็นเหตุให้ขอพิจารณาใหม่ตามมาตรา ๕๔ (๔)^{๒๐} แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ได้ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงขอที่จะแจ้งตำรวจภูธรภาค ๑ ผ่านไปยังตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองให้รับคำอุทธรณ์คำสั่งไม่รับคำขอให้พิจารณาใหม่ไว้พิจารณาเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย

(นายพนพล เจริญสุข)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

วันวาคม ๒๕๖๘

^{๑๘}มาตรา ๔๕ ให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง พิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์โดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีที่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองตามความเห็นของตนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย

ถ้าเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตนได้รับรายงาน ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

เจ้าหน้าที่ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติมาตรานี้ไม่ใช้กับกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

^{๑๙}ข้อ ๒ การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. ๓๑

๓๑

(๒) เลขาธิการรัฐมนตรี เลขาธิการกรม หัวหน้าส่วนราชการระดับกองหรือเทียบเท่า หัวหน้าส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำเขต แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดส่วนราชการนั้น

๓๑

๓๑

^{๒๐}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น